

KALİTE EKONOMİSİ

PROF.DR. AHMET ÇOLAK

TOPLAM KALİTE MALİYETLERİ TOPLAM İÇİNDEKİ PAYI

1.Önleme maliyetleri	% 5
2.Ölçme ve Değerleme Maliyetleri	% 50
3.Başarısızlık Maliyetleri	% 45
3.1.İç Başarısızlık Maliyetleri	% 15
3.2.Dış Başarısızlık Maliyetleri	% 30
Toplam Kalite Maliyetleri	% 100

Önleme maliyetleri

Ürün ya da hizmetlerin tüketici ihtiyaçlarına uygunsuzluğunu önlemek amacı ile tasarlanmış tüm faaliyetlerin maliyetidir. Kaliteli üretimi ilk defada başarabilme amacına dönük olan önleme çabaları ve dolayısıyla ortaya çıkan önleme maliyetleri aşağıda sıralanmıştır ;

- Kalite planlama ve mühendisliđi,
- Yeni mamullerin incelenmesi,
- Kalite verilerini toplayan, bildiren ve analiz eden bir sistem oluřturma ve geliřtirme,
- Kalite proses kontrol planı geliřtirmek,
- Mamul /Proses dizaynı, tasarım destek faaliyetleri,
- Proses kontrolü,
- Kalite eđitimi, işgücü geliřtirme ve kalite denetimi,
- İřle ilgili eđitim,
- Araştırma-geliştirme alışmaları,
- Geliřtirme prosesini yerleřtirmek,
- Bir sorunun tekrar ortaya çıkmasını önlemek.
- Pazar araştırması, müşteri anketleri ve sözleşmelerin yeniden gözden geçirilmesi,
- Kusurları önlemek için iř görenlerin ücret düzeyinin yeniden gözden geçirilmesi.

Ölçme ve değerlendirme maliyetleri

Kalitenin doğrudan doğruya ölçülmesi ve değerlendirilmesi için tesiste ve tesis dışında yürütülen faaliyetlerin maliyeti, değerlendirme maliyetlerini oluşturur. Değerlendirme maliyetlerini oluşturan faaliyetler şunlardır:

- Üretim prosesinin kalite güvencesinin kesin hesapları,
 - Dış firmalarca yapılan mali denetimler,
 - Girdi malzemelerin test ve muayenesi,
 - Mamulün muayene ve test edilmesi,
-
- Deneme, muayene ve ölçüm teçhizatının sağlanması ve kalibrasyonu,
 - Tamamlanmış tasarımın yeniden incelenmesi,
 - Test ve kontrol verilerinin tekrar gözden geçirilmesi,
 - Üst düzey yöneticilerin birinci kademe yöneticilerin kararlarını yeniden incelemeleri,
 - Kalite verilerinin işlenmesi, raporlanması ve analizi,
 - Çalışma sahasındaki randımanı kontrol etme,
 - İşletme dışı ölçme ve testler.

Başarısızlık maliyetleri

Ürün kalite prosesinin her hangi bir aşamasında, kalite hedef ve standartlarından sapmaların yol açacağı maliyetler başarısızlık maliyetleri olarak değerlendirilmektedir. Bu maliyetler iç ve dış başarısızlık maliyetleri olarak iki bölüme ayrılırlar.

İç başarısızlık maliyetleri

Kalite standartlarına uygun olmayan ürün veya hizmetin müşteriye gitmeden önce tasarım veya üretim aşamalarında kalite gereklerini yerine getirememenin oluşturduğu maliyetlerdir. Bu maliyetlerin bazıları şunlardır;

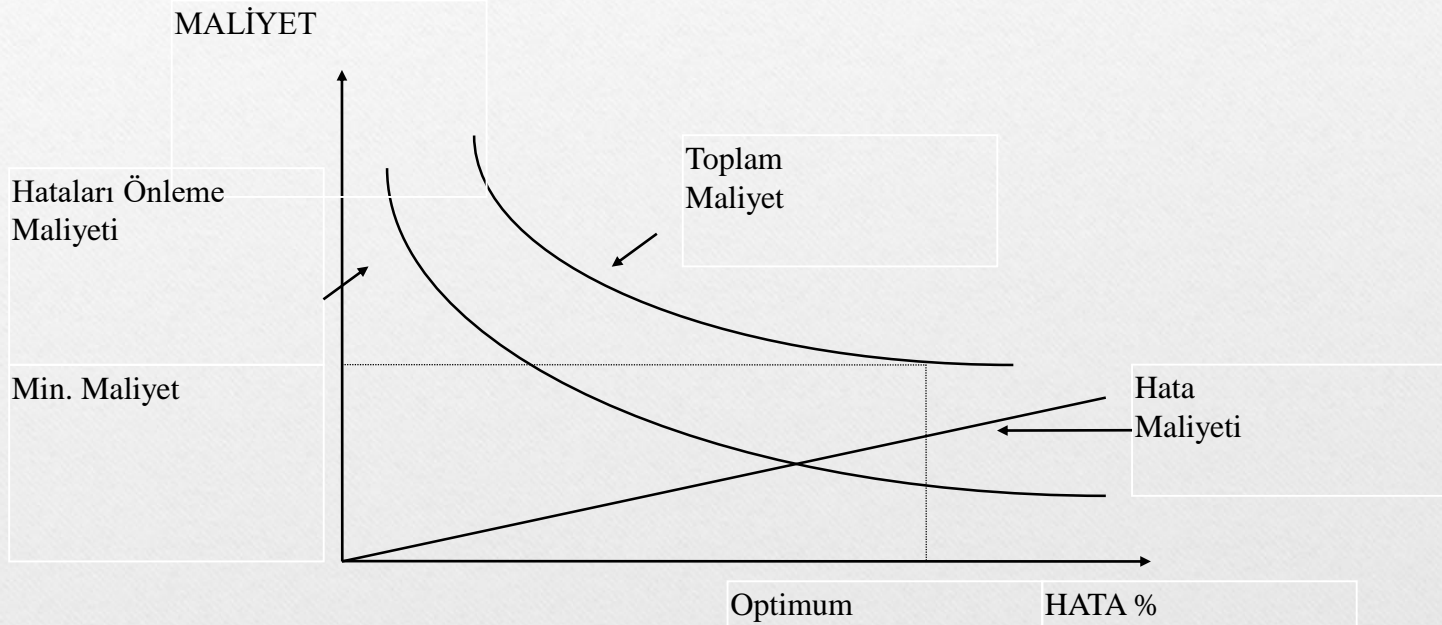
- Üretim / depo ürün ve malzeme hasarları,
- Sevk / satış ürün ve malzeme hasarları,
- Reddedilen girdileri elden çıkarma,
- Satın alınan girdileri yenileme ve girdi teminine ait düzeltici faaliyetler,
- İş kazası sonucu işgücü kayıpları,
- Malzeme inceleme ve iyileştirme, yeniden muayene ve deney,
- Plansız ve arızalı duruşlar, süreç değişiklikleri ve operasyon düzeltme,
- Tasarım düzeltme faaliyetleri.

Dış başarısızlık maliyetleri

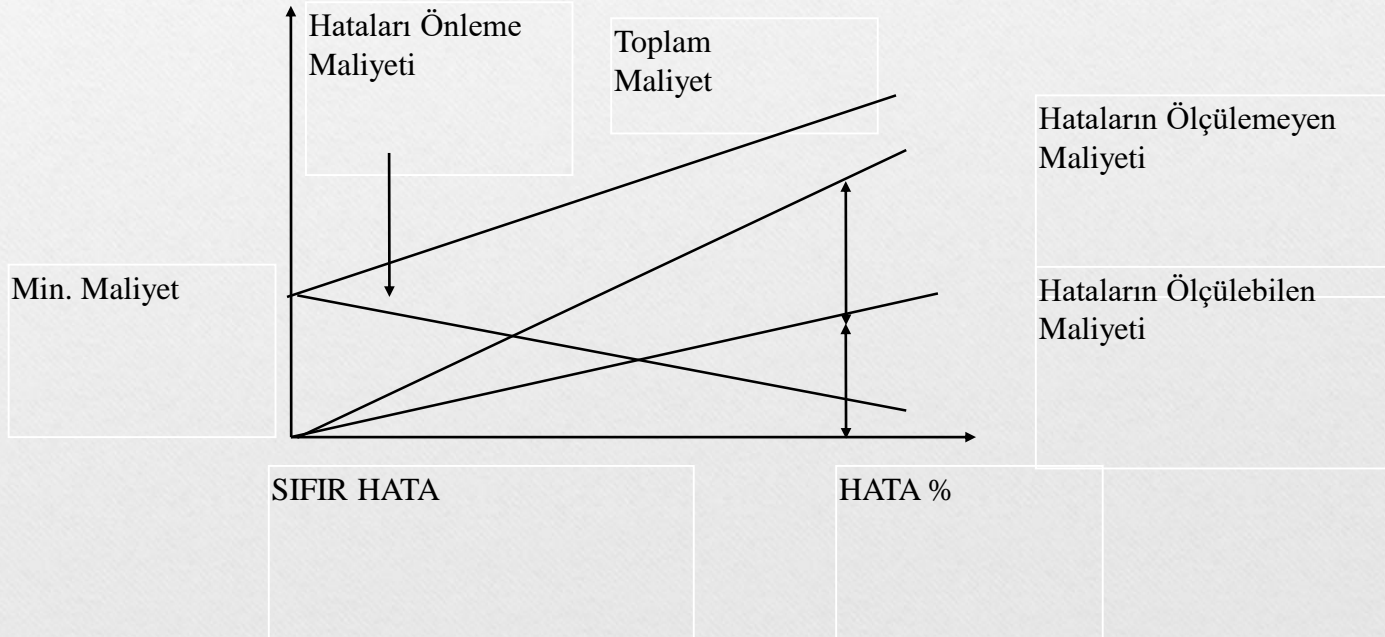
Ürünün tüketiciye ulaşmasından sonra ortaya çıkan problemler sonucu meydana gelen maliyetlerdir. Bu maliyetlerden bazıları şunlardır;

- Şikayet araştırmaları ve iade ürünler,
- Düzeltme faaliyetleri ve garanti talepleri (yasal sigorta garantileri), emniyet şikayet tazminatları,
- Güvenilirlik/ ürün sorumluluğu maliyetleri,
- İmaj kaybı ve pazar daralması.
- Teslim maliyetleri,

Klasik Yönetimde Kalite-Maliyet İlişkisi

Kalite Yönetimde Kalite-Maliyet İlişkisi

Kalite Buzdađı

